

Nr 56.

Ankom till riksdagens kansli den 7 maj 1937 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag om ändring av särskilda bestämmelser angående tillämpning av avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk.

I skrivelse till bankoutskottet den 29 april 1937 hava fullmäktige i riksgäldskontoret framlagt förslag till vissa ändringar i de vid avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk fogade särskilda bestämmelser angående tillämpning av avlöningsreglementet.

I sin skrivelse hava fullmäktige till en början meddelat, att lönenämnden för riksdagens verk i skrivelse till fullmäktige i riksgäldskontoret den 15 februari 1937, med överlämnande av ett inom riksbankens direktion utarbetat förslag till omläggning av det nuvarande systemet med felräkningspenningar till kassörer, anhållit att med hänsyn till att likartade bestämmelser i berörda avseende syntes böra iakttagas jämväl för riksgäldskontorets del fullmäktige ville i yttrande till lönenämnden uttala sin uppfattning i ärendet.

Förslaget innebar, bland annat, att kassör tillkommande felräkningspenningar skulle av riksbanken innehållas och göras räntebärande, intill dess desamma jämte upplupen ränta uppginge till ett belopp för kassör med felräkningspenningar för år av:

1,500 kr.	5,000 kr.
1,200 »	4,000 »
750 »	2,500 »
600 »	2,000 »

Det innestående beloppet jämte därå uppkommen ränta skulle betalas till vederbörande tjänsteman, när denne vid avgång ur tjänsten eller eljest icke längre ansåges böra ifrågakomma såsom kassör.

Med skrivelse den 4 mars 1937 överlämnade fullmäktige till lönenämnden ett från riksgäldskontorets tjänstemannaförening införskaffat yttrande, varjämte fullmäktige i skrivelsen anförde följande:

»För egen del vilja fullmäktige framhålla, att ändrade bestämmelser i överensstämmelse med det framlagda förslaget ej synas vara för riksgäldskontorets vidkommande av behovet påkallade, då någon framställning om befrielse från ersättningskyldighet för uppkommen kassabrist hittills icke gjorts av riksgäldskontorets kassör eller annan, felräkningspenningar tillförsäkrad tjänsteman i riksgäldskontoret. Då det emellertid synes fullmäktige lämpligt, att likartade bestämmelser i här berörda avseende fastställas för riksbanken och riksgäldskontoret, vilja fullmäktige ej motsätta sig ändring i föreslaget syfte. Emellertid vilja fullmäktige för riksgäldskontorets del förorda, att, såsom riksgäldskontorets tjänstemannaförening ifrågasatt, högst en

tredjedel av felräkningspenningarna, vilka för riksgäldskontorets kassör utgöra 1,200 kronor för år, skall innehållas och göras räntebärande, till dess sålunda innehållna belopp jämte ränta uppgå till 2,000 kronor för varje tjänsteman, som bestrider kassörstjänst, såvida ej dessförinnan det innehållna beloppet ansetts böra utbetalas. De ifrågasatta bestämmelserna böra enligt fullmäktiges mening avse ordinarie kassör och dennes vikarie men däremot ej tjänstemän, som tillfälligtvis förordnas att ombesörja utbetalning av vinster, utbyte av obligationer och dylikt samt därvid av fullmäktige tillerkännas felräkningspenningar.»

Beträffande ärendets fortsatta behandling hava fullmäktige i sin förevarande skrivelse meddelat följande.

Enligt en till fullmäktige i riksgäldskontoret överlämnad avskrift av lönenämndens skrivelse i ämnet till fullmäktige i riksbanken har lönenämnden funnit den av fullmäktige i riksbanken ifrågasatta åtgärden vara välbetänkt och uttalat sin anslutning till syftet med förslaget. Lönenämnden har emellertid förordat sådan modifikation i förslaget, att allenast hälften av felräkningspenningarna skulle avsättas och fonderas. Vidare har lönenämnden uttalat, att därest ändring i reglerna för utbetalning av felräkningspenningar till riksbankens kassörer vidtoges, jämväl beträffande felräkningspenningarna till riksgäldskontorets kassör syntes böra föreskrivas, att hälften av desamma borde innehållas. På av fullmäktige i riksgäldskontoret anförda skäl syntes fonderingen böra upphöra, då det innehållna beloppet för en kassör uppginge till 2,000 kronor. Slutligen har lönenämnden framhållit, att praktiska skäl talade för att fondering av felräkningspenningar skulle ske endast för ordinarie kassör och dennes vikarier men däremot icke för tjänsteman, som tillfälligtvis förordnats att tjänstgöra i extra kassor eller i expedition för utbyte av obligationer m. m.

För egen del hava fullmäktige i riksgäldskontoret i ärendet anført, att då det vore fullmäktige bekant, att fullmäktige i riksbanken hos bankoutskottet gjort framställning om ändring i de vid avlöningsreglementet fogade särskilda bestämmelser angående tillämpning av reglementet i syfte att kunna genomföra här ifrågavarande förslag rörande utbetalning av felräkningspenningar till riksbankens kassörer, fullmäktige i riksgäldskontoret finge föreslå, att motsvarande ändringar vidtagas i sagda särskilda bestämmelser, såvitt avser riksgäldskontoret.

I sin förevarande skrivelse hava fullmäktige i riksgäldskontoret vidare gjort framställning om beredande av särskild ersättning åt biträden åt materialförvaltaren och övermaskinisten samt portvakten vid riksdagens hus. I avseende härå meddela fullmäktige till en början, att portvakten i riksdagshuset Nils Andersson i en till fullmäktige i riksgäldskontoret ingiven skrivelse av den 20 oktober 1936 anhållit, bland annat, att portvakten i riksdagshuset måtte beredas tjänstfrihet varannan söndag under tiden 1 oktober—9 januari årligen samt att den till biträdet vid portens tillsyn utgående ersättningen måtte bestämmas till 50 kronor i månaden. Sistnämnda ersättning hade sedan år 1926 utgått i form av en av fullmäktige beslutad halvårsgratifikation till portvaktshustrun till belopp av 200 kronor, med undantag för senare halvåret 1933, då gratifikationen bestämdes till 250 kronor med hänsyn till ökad passning, föranledd där-

av, att riksgäldskontoret under nämnda tid disponerade lokaler i riksdagshuset för arbetet med emitteringen av 1933 års premieobligationslån. Av likartad anledning hade gratifikationen jämväl för senare halvåret 1936 höjts till enahanda belopp, 250 kronor.

Sedan fullmäktige i skrivelse den 14 november 1936 till lönenämnden för riksdagens verk anhållit om dess yttrande över Anderssons ifrågavarande framställning, anförde lönenämnden i skrivelse till fullmäktige den 11 december 1936 bland annat följande:

»Vad först angår frågan om beredande av ökad ledighet för portvakten i riksdagshuset under tiden 1 oktober—9 januari årligen finner lönenämnden fog föreligga för att tjänstfrihet beredes portvakten varannan söndag under berörda tid. I 21 § 2 mom. gällande avlöningsreglemente stadgas, att där driftens behöriga skötsel kräver tjänstgöring jämväl under sön- och helgdag, tjänsteman skall, i den mån så utan avsevärda svårigheter kan ske, beredas tjänstfrihet minst varannan sådan dag. Enligt lönenämndens mening torde det icke möta några avsevärda svårigheter att ordna sådan ledighet för portvakten, då för ändamålet lämplig vikarie säkerligen finnes att tillgå bland personal, som under riksdagstiden tjänstgör såsom vaktmästare eller extra portvakter.

Vidkommande härefter framställning om höjning av ersättningen till biträdet vid portens tillsyn anser lönenämnden, med hänsyn till den stora omfattning, i vilken biträdet måste stå till förfogande för tillsyn av porten, motiverat, att en viss förhöjning av arvodet medgives. Beträffande ersättningens storlek finner lönenämnden ett belopp av 600 kronor om året vara skäligt. Ehuru det enligt hittills tillämpad praxis ankommer på fullmäktige att bestämma ifrågavarande arvode, har det syntts lönenämnden böra tagas under övervägande, huruvida icke en föreskrift om ifrågavarande arvode borde vid lämpligt tillfälle intagas i de vid avlöningsreglementet fogade särskilda bestämmelser angående tillämpning av detsamma.»

För egen del hava *fullmäktige* i ärendet anført följande:

»I anledning av vad lönenämnden anført i fråga om beredande av ökad ledighet för portvakten hava fullmäktige den 21 december 1936 beslutat medgiva, att portvakten i riksdagens hus må under tiden 1 oktober—9 januari åtnjuta tjänstfrihet varannan söndag.

Vad angår ersättningen till biträdet vid portens tillsyn anse fullmäktige i likhet med lönenämnden viss höjning av ersättningen motiverad och få fullmäktige uttala sin anslutning till lönenämndens åsikt, att ett belopp av 600 kronor om året utgör skälig ersättning. Fullmäktige finna vidare lämpligt, att en föreskrift om ifrågavarande arvode införes i de vid avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk fogade bestämmelser angående tillämpning av detsamma.

I detta sammanhang vilja fullmäktige till behandling upptaga ett likartat spörsmål. Till avlönande av ett biträde åt materialförvaltaren och övervaktmästaren vid riksdagens hus har sedan lång tid tillbaka jämlikt beslut av fullmäktige använts visst belopp. Sedan år 1923 har ersättningen till biträdet utgått med 65 kronor för månad, varå dyrtidstillägg ej beräknats. Det synes fullmäktige lämpligt, att i förenämnda särskilda bestämmelser föreskrift intages även rörande här ifrågavarande arvode.

Samtidigt bör i anledning därav, att tjänsteförteckningen för riksdagens hus numera upptager endast en portvakt, viss formell ändring vidtagas i sagda bestämmelser.»

Med åberopande av vad sålunda anförts hava fullmäktige hemställt, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen besluta, att gällande särskilda bestämmelser angående tillämpningen av avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk skola, i vad avser avdelning II. Riksgäldskontoret och avdelning III. Riksdagens hus, erhåller följande ändrade lydelse:

»II. Riksgäldskontoret.

1. Till kassören må utgå felräkningspenningar till belopp av högst 1,200 kronor för år.

Hälften av de kassör tillkommande felräkningspenningarna skall av riksgäldskontoret innehållas och göras räntebärande, intill dess vad som innehållits jämte upplupen ränta uppgår till ett belopp av 2,000 kronor.

Efter ansökan av vederbörande kassör må fullmäktige för täckande av uppkommen kassaförlust medgiva utbetalning av fonderade felräkningspenningar jämte upplupen ränta.

När tjänsteman enligt fullmäktiges bedömande icke längre ifrågakommer såsom kassör, må fullmäktige likaledes medgiva sådan utbetalning, i den mån de innehållna medlen icke behöva tagas i anspråk för täckande av uppkommen kassaförlust.

2. Fullmäktige — — — för år.

III. Riksdagens hus.

1. Till vardera — — — för år.

2. Materialförvaltaren — — — uniformsbeklädnad.

3. Portvakten äger åtnjuta — — — meddelas.

4. Enligt fullmäktiges beprövande må ersättning utgå till biträde åt materialförvaltaren och övervakmästaren med högst 780 kronor för år samt till biträde åt portvakten med högst 600 kronor för år.»

Utskottet.

Beträffande det av fullmäktige framlagda förslaget i fråga om innehållande av viss del av de riksgäldskontorets kassör tillkommande felräkningspenningarna vill utskottet erinra, att utskottet i sitt denna dag avgivna utlåtande nr 55 tillstyrkt en av fullmäktige i riksbanken gjord framställning om viss fondering av felräkningspenningarna för riksbankens kassörer. Då enligt utskottets mening samma skäl, som åberopats för sistnämnda framställning, kunna anföras för det nu föreliggande förslaget, har utskottet funnit sig böra biträda detsamma.

Vad härefter angår fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag om höjning av ersättningen till biträde åt portvakten vid riksdagshuset har detsamma icke givit utskottet anledning till erinran. Såsom fullmäktige framhållit torde det vara lämpligt, att föreskrift om ifrågavarande ersättning ävensom om ersättningen till biträde åt materialförvaltaren och övervakmästaren vid riksdagens hus intages i gällande särskilda bestämmelser angående tillämpning av avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk.

På grund av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret förevarande framställning, må besluta, att gällande särskilda bestämmelser angående tillämpning av avlönings-

reglementet för befattningshavare vid riksdagens verk skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

II. Riksgäldskontoret.

1. Till kassören — — — för år.

Hälften av de kassören tillkommande felräkningspenningarna skall av riksgäldskontoret innehållas och göras räntebärande, intill dess vad som innehållits jämte upplupen ränta uppgår till ett belopp av 2,000 kronor.

Efter ansökan av vederbörande kassör må fullmäktige för täckande av uppkommen kassaförlust medgiva utbetalning av fonderade felräkningspenningar jämte upplupen ränta.

När tjänsteman enligt fullmäktiges bedömande icke längre ifrågakommer såsom kassör, må fullmäktige likaledes medgiva sådan utbetalning, i den mån de innehållna medlen icke behöva tagas i anspråk för täckande av uppkommen kassaförlust.

2. Fullmäktige äga — — — för år.

III. Riksdagens hus.

1. Till vardera — — — för år.

2. Materialförvaltaren och — — — fri uniformsbeklädnad.

3. Portvakten äger åtnjuta — — — riksgäldskontoret meddelas.

4. Enligt fullmäktiges beprövande må ersättning utgå till biträde åt materialförvaltaren och övervakmästaren med högst 780 kronor för år samt till biträde åt portvakten med högst 600 kronor för år.

Stockholm den 7 maj 1937.

På bankoutskottets vägnar:

BJ. HOLMGREN.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Ehrnberg, Lindley, Leffler, Johansson* i Friggeråker*,
Sundvik och *Roos*;

från andra kammaren: herrar *Holmgren, Lovén, Paulsen, Andersson* i Falkenberg,
Gustavson i Västerås, *Åqvist, Lundberg** och *Wallén**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

R e s e r v a t i o n

av herrar *Leffler* och *Åqvist*, vilka yrkat avslag å fullmäktiges förevarande framställning.
